

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 4 листопада 2022 р. № 992-р

Київ

Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами

1. Схвалити Концепцію Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами, що додається.

Визначити Державне агентство з управління зоною відчуження державним замовником Програми.

2. Державному агентству з управління зоною відчуження разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити і подати у дванадцятимісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 4 листопада 2022 р. № 992-р

КОНЦЕПЦІЯ
Загальнодержавної цільової екологічної програми
поводження з радіоактивними відходами

Визначення проблеми, на розв'язання
якої спрямована Програма

Забезпечення безпеки під час поведження з радіоактивними відходами протягом всього часу їх потенційної небезпеки є стратегічним завданням України.

Пріоритет забезпечення захисту життя та здоров'я персоналу, населення та захисту навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання згідно з нормами радіаційної безпеки є одним з основних принципів державної політики у сфері поведження з радіоактивними відходами.

Виробництво електричної енергії на атомних електростанціях, експлуатація дослідницьких реакторів, використання радіоактивних матеріалів на виробництві, у промисловості, в медичних і наукових закладах та аварія на Чорнобильській АЕС призвели до накопичення великих обсягів радіоактивних відходів.

За даними щорічного звіту Державного реєстру радіоактивних відходів і Державного кадастру сховищ радіоактивних відходів та місць тимчасового зберігання радіоактивних відходів за 2020 рік, на майданчиках атомних електростанцій (крім Чорнобильської АЕС) зберігається близько 39,6 тис. куб. метрів низькоактивних, 21,8 тис. куб. метрів середньоактивних і 230 куб. метрів високоактивних твердих радіоактивних відходів. Ступінь заповнення сховищ для зберігання на майданчиках атомних електростанцій рідких радіоактивних відходів становить від 20 до 80 відсотків, твердих радіоактивних відходів — понад 60 відсотків передбачених обсягів.

Сховища для зберігання радіоактивних відходів на атомних електростанціях є тимчасовими та не розраховані на тривале зберігання і збільшення обсягів радіоактивних відходів.

Для захоронення радіоактивних відходів, що зберігаються у сховищах атомних електростанцій, необхідно здійснити їх переробку та кондиціонування відповідно до вимог, встановлених критеріями приймання для захоронення радіоактивних відходів до відповідних сховищ

і вимогами законодавства України, зокрема щодо безпечного перевезення радіоактивних матеріалів. Вирішення зазначеного питання ускладнюється відсутністю в Україні технологій кондиціонування окремих видів рідких радіоактивних відходів, відповідних транспортних пакувальних комплектів і контейнерів.

Крім того, за прогнозними даними, наведеними в Енергетичній стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605, обсяг виробництва електричної енергії атомними електростанціями постійно збільшуватиметься.

Подальша експлуатація енергоблоків атомних електростанцій та зняття їх з експлуатації призведе до збільшення обсягів накопичених радіоактивних відходів.

Радіоактивні відходи, що утворюються на промислових підприємствах, у медичних, науково-дослідних установах та інших закладах, частково кондиціонуються та тимчасово зберігаються у сховищах державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”.

Відпрацьовані джерела іонізуючого випромінювання, що з 60-х років минулого століття накопичувалися у сховищах державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”, передаються на довгострокове зберігання до Централізованого сховища державного спеціалізованого підприємства “Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами”, яке розміщене у зоні відчуження.

За даними щорічного звіту Державного реєстру радіоактивних відходів і Державного кадастру сховищ радіоактивних відходів та місць тимчасового зберігання радіоактивних відходів за 2020 рік, у сховищах філій державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон” накопичено 6244,6 куб. метрів твердих радіоактивних відходів і 789 куб. метрів рідких радіоактивних відходів, активність яких становить $1,5 \times 10^{15}$ Бк і $1,06 \times 10^{13}$ Бк відповідно. Також накопичено 641334 одиниці відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання, активність яких становить $2,64 \times 10^{16}$ Бк. На сьогодні спеціалізовані підприємства приймають радіоактивні відходи лише на тимчасове контейнерне зберігання.

На території України розташовано три сховища — “Багерове”, “Феодосія-13”, “Делятин”, у яких розміщені радіоактивні відходи, утворені внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР без проведення безпекових розрахунків щодо довготривалості їх зберігання в таких сховищах.

Унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС у зоні відчуження та зоні безумовного (обов’язкового) відселення (не враховуючи об’єкт “Укриття”)

утворилося близько 2800 тис. куб. метрів радіоактивних відходів різних класів. На об'єкті “Укриття” зберігається майже 1700 тис. куб. метрів радіоактивних відходів активністю $7,4 \times 10^{17}$ Бк.

У сховищах Чорнобильської АЕС зберігається близько 20 тис. куб. метрів рідких і близько 2500 куб. метрів твердих радіоактивних відходів.

Значна частина радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, зберігається в умовах, що не відповідають встановленим нормам, правилам і стандартам радіаційної безпеки.

Збудовано та введено в експлуатацію першу чергу комплексу виробництв “Вектор” (далі — комплекс “Вектор”).

Роботи із створення інфраструктури та спорудження сховищ для зберігання і захоронення радіоактивних відходів, а також роботи із зменшення обсягів радіоактивних відходів, які передані у власність держави, практично не проводяться.

Необхідно забезпечити виконання робіт щодо створення геологічного сховища радіоактивних відходів в Україні на період до 2030 року.

Державному регулюванню безпеки у сфері поводження з радіоактивними відходами, зокрема, підлягає ведення державного обліку радіоактивних відходів, що включає в себе ведення Державного реєстру радіоактивних відходів і Державного кадастру сховищ радіоактивних відходів та переліку місць тимчасового зберігання радіоактивних відходів. Державна система обліку радіоактивних відходів функціонує на базі державного спеціалізованого підприємства “Об'єднання “Радон”.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, розпочатої 24 лютого 2022 р., з порушенням ряду міжнародних договорів та норм міжнародного права частина радіаційно небезпечних об'єктів опинилися на тимчасово окупованій території, біля деяких радіаційно небезпечних об'єктів велися і ведуться бойові дії.

Для оцінки завданих збитків у сфері поводження з радіоактивними відходами у цілому необхідно виконати повномасштабне, детальне обстеження всіх підприємств та організацій, які мають радіаційно небезпечні об'єкти. Такі роботи можливо буде виконати лише після повного розмінування та виконання інших безпекових робіт на звільненій території.

Обсяг радіоактивних відходів в Україні збільшуватиметься внаслідок:
експлуатації ядерних установок, продовження строку їх експлуатації і введення в дію нових;

поводження з відпрацьованим ядерним паливом, що тимчасово зберігається;

зняття з експлуатації ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС;

утворення власних радіоактивних відходів під час провадження ліцензійної діяльності на державному спеціалізованому підприємстві “Об'єднання “Радон”, а також вилучення радіоактивних відходів із законсервованих сховищ та переробки рідких радіоактивних відходів;

вилучення з найбільш небезпечних пунктів тимчасової локалізації, пунктів санітарної обробки транспорту та пунктів зберігання відходів дезактивації;

провадження діяльності промислових підприємств, медичних, науково-дослідних та інших установ і закладів;

проведення робіт на радіоактивно забруднених територіях та об'єктах, зокрема тих, що пов'язані з перетворенням об'єкта “Укриття” на екологічно безпечну систему, приведення в екологічно-безпечний стан земель, забруднених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС та в результаті виконання робіт з ліквідації сховищ радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР.

У зв'язку з недосконалістю системи поводження з радіоактивними відходами і недостатнім фінансуванням не в повному обсязі задовольняються потреби у переробці радіоактивних відходів та впровадженні відповідних технологій, зберіганні та захороненні всіх класів відходів, зокрема тих, що вже утворені, та у тих, що утворюватимуться у найближчому майбутньому. Це також не дає змоги завершити створення необхідної інфраструктури та підтримувати безпеку об'єктів зазначеної системи відповідно до встановлених норм.

Крім того, у зв'язку з внесенням змін до Закону України “Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання” є необхідність удосконалення системи фізичного захисту сховищ радіоактивних відходів. Потребує удосконалення практика поводження з радіоактивними відходами для забезпечення захисту життя і здоров'я персоналу, населення та захисту навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання.

Така ситуація перешкоджає сталому розвитку ядерної енергетики і забезпеченню належного захисту життя та здоров'я персоналу, населення та захисту навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, збільшує ризик виникнення радіаційних аварій або несанкціонованого доступу до радіоактивних відходів та їх використання у терористичних цілях.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Основні причини виникнення проблеми поводження з радіоактивними відходами мають фінансово-економічний, організаційно-технічний, нормативно-правовий та науково-методологічний характер.

Причиною фінансово-економічного характеру є недостатнє фінансове забезпечення діяльності, пов'язаної з поводженням із радіоактивними відходами, зокрема науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Причинами організаційно-технічного характеру є:

недосконалість системи поводження з радіоактивними відходами;

недостатня кількість кваліфікованих кадрів;

недостатність розвитку вітчизняної технічної бази.

Причиною нормативно-правового характеру є необхідність нормативно-правового та практичного впровадження оновленої класифікації радіоактивних відходів, що враховує забезпечення довготривалої безпеки під час їх захоронення, яка введена Законом України від 17 жовтня 2019 р. № 208-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення законодавства у сфері поводження з радіоактивними відходами”.

Причинами науково-методологічного характеру є:

недостатнє використання передового досвіду інших країн;

відсутність розвитку науково-методологічних засад на різних стадіях поводження з радіоактивними відходами;

недосконалість системи накопичення, зберігання і розповсюдження результатів науково-дослідних робіт, виконаних в попередні роки;

недосконалість інформаційного забезпечення.

Законом України “Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами” затверджено програму поводження з радіоактивними відходами, яка розрахована на період з 1 червня 2008 р. по 2017 рік. Завдання і заходи, передбачені Загальнодержавною програмою, були профінансовані з Державного фонду поводження з радіоактивними відходами лише на 10 відсотків, тому більшість з них не була виконана, необхідні елементи інфраструктури поводження з радіоактивними відходами не створені, як і не створена цілісна система поводження з радіоактивними відходами, що призводить до невиконання одного з основних принципів поводження з радіоактивними відходами — неперекладання фінансового тягаря на майбутні покоління.

Зазначена програма розроблена в рамках здійснення заходів, визначених Стратегією поводження з радіоактивними відходами в Україні, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2009 р. № 990 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 65, ст. 2275), щодо завершення створення та забезпечення ефективного функціонування в Україні цілісної системи поводження з радіоактивними відходами. Загальний строк її виконання розраховано на 50 років і обумовлено часом, необхідним для створення і введення в експлуатацію всього комплексу сховищ для захоронення радіоактивних відходів, та специфікою фізичних, хімічних і радіаційних властивостей самих радіоактивних відходів, які потребують здійснення довготривалого контролю за їх станом.

Тому для реалізації зазначеної Стратегії необхідно розробити Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами, розраховану на період з 2022 по 2031 роки (далі — Програма).

Розроблення Програми здійснюватиметься також з урахуванням вимог Директиви Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. “Про запровадження рамок Співтовариства для відповідального та безпечного управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами”, якими передбачено запровадження та підтримку державами-членами національних програм для реалізації політики управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами від їх утворення до захоронення.

Поводження з відпрацьованим ядерним паливом атомних електростанцій України здійснюється в рамках Державної економічної програми поводження з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до 2025 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 р. № 847 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 66, ст. 4190).

Мета Програми

Метою Програми є реалізація державної політики у сфері поводження з радіоактивними відходами, що полягає в мінімізації впливу радіаційного чинника на безпеку життєдіяльності населення шляхом розв’язання комплексних проблем у зазначеній сфері, створення та забезпечення ефективного функціонування в Україні цілісної системи поводження з радіоактивними відходами на сучасному етапі та закладення основ для створення умов та напрямів щодо безпечного та економічно ефективного поводження з радіоактивними відходами, спрямованої на захист життя та здоров’я персоналу, населення та захист навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання.

Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Для розв'язання проблеми необхідно створити ефективну систему поводження з радіоактивними відходами. Беручи до уваги те, що в інших країнах відсутня подібна проблема, для її розв'язання можливі три варіанти, що принципово відрізняються за ступенем основних етапів переробки радіоактивних відходів, їх перевезення, зберігання та/або захоронення.

Перший варіант передбачає децентралізоване кондиціонування радіоактивних відходів, їх зберігання і захоронення, створення сховищ на спеціалізованих підприємствах для захоронення дуже низько- та низькоактивних радіоактивних відходів, відкладення прийняття рішення щодо зберігання і захоронення середньо- та високоактивних радіоактивних відходів.

Попередня обробка та кондиціонування радіоактивних відходів будуть здійснюватися на місцях їх утворення.

Після кондиціонування радіоактивні відходи повинні передаватися до спеціалізованих підприємств, які здійснюватимуть їх захоронення або зберігання. Для цього на території суб'єктів господарювання, на яких утворюються радіоактивні відходи, повинно бути створено інфраструктуру для кондиціонування різних класів таких відходів. Необхідно побудувати сховища для всіх класів радіоактивних відходів, створити окреме сховище для тимчасового зберігання високоактивних радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Реалізація першого варіанта дасть можливість тимчасово врегулювати проблему поводження з радіоактивними відходами. Однак у довгостроковій перспективі його реалізація призведе до істотного збільшення строку зняття атомних електростанцій з експлуатації і демонтажу їх технологічного обладнання, відсутності передумови для вилучення паливовмісних матеріалів з об'єкта "Укриття" і радіоактивних відходів, що зберігаються у сховищах зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення, існування протягом невизначеного періоду часу екологічно небезпечних сховищ спеціалізованих підприємств і практично унеможливує створення сховища радіоактивних відходів на середніх глибинах та геологічного сховища радіоактивних відходів, навіть у разі прийняття рішення щодо захоронення високоактивних радіоактивних відходів.

Отже, зазначений варіант не відповідає принципам державної політики щодо обмеження часу зберігання радіоактивних відходів на майданчиках суб'єктів господарювання, на яких вони утворюються.

Другий варіант передбачає централізоване кондиціонування, зберігання і захоронення радіоактивних відходів, створення централізованого виробничого комплексу з кондиціонування радіоактивних відходів, центральних сховищ для захоронення та зберігання радіоактивних відходів відповідно до їх класу.

Такий варіант принципово відрізняється від першого тим, що основна обробка і кондиціонування радіоактивних відходів, тимчасове їх зберігання і захоронення здійснюються централізовано.

Зазначений варіант передбачає невідкладний початок робіт із створення централізованих сховищ для захоронення та зберігання радіоактивних відходів відповідно до їх класу.

Реалізація другого варіанта потребуватиме досить великих фінансових ресурсів для створення всієї інфраструктури поводження з радіоактивними відходами. Для цього необхідно невідкладно розпочати проектування і будівництво централізованого виробничого комплексу з переробки всіх класів радіоактивних відходів, створення достатніх потужностей для виготовлення транспортних контейнерів для їх перевезення від місць утворення до центрального підприємства з поводження з радіоактивними відходами і сховищ, а також модернізацію існуючих і будівництво нових транспортних комунікацій між усіма об'єктами поводження з радіоактивними відходами.

Оптимальним є третій (комплексний) варіант, який передбачає попередню обробку і кондиціонування радіоактивних відходів на майданчиках суб'єктів господарювання, на яких вони утворюються, та/або на установках спеціалізованих підприємств. Згідно із законодавством захоронення радіоактивних відходів здійснюється у поверхневих сховищах, приповерхневих сховищах, сховищі радіоактивних відходів на середніх глибинах, геологічному сховищі радіоактивних відходів відповідно до класу радіоактивних відходів.

У рамках зазначеного варіанта необхідно проводити роботи із зменшення накопичених обсягів радіоактивних відходів, їх утворення і строку зберігання на майданчиках суб'єктів господарювання, на яких вони утворюються, розробити оптимальні шляхи перевезення кондиціонованих радіоактивних відходів від місць утворення до центральних сховищ для подальшого їх зберігання і захоронення.

Переробка радіоактивних відходів у вигляді відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання, що утворюються на промислових підприємствах, у медичних, науково-дослідних установах та інших закладах, передбачається у Централізованому сховищі для довгострокового зберігання відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання, розміщеному на майданчику комплексу "Вектор" у зоні відчуження. Попередня обробка та кондиціонування радіоактивних відходів у вигляді відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання

передбачається на майданчиках державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”. У подальшому зазначені радіоактивні відходи будуть перевезені до Централізованого сховища для довгострокового зберігання відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання, розміщеному на майданчику комплексу “Вектор” у зоні відчуження.

Шляхи і способи розв’язання проблеми, строк виконання Програми

Відповідно до основних принципів поводження з радіоактивними відходами, задекларованих МАГАТЕ, проблема поводження з радіоактивними відходами може бути розв’язана шляхом:

удосконалення нормативно-правової бази з урахуванням Директив Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. про запровадження рамок для відповідального та безпечного управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами та 2013/59/Євратом від 5 грудня 2013 р. про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання;

розроблення та впровадження системи управління якістю на всіх стадіях поводження з радіоактивними відходами;

удосконалення системи здійснення контролю за утворенням радіоактивних відходів;

проведення переоцінки та оновлення обґрунтування безпеки сховищ державного спеціалізованого підприємства “Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами”;

реконструкції існуючих сховищ державного спеціалізованого підприємства “Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами” (крім комплексу “Вектор”) для захоронення радіоактивних відходів;

технічного переоснащення (зокрема, модернізації системи фізичного захисту) об’єктів державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон” та державного спеціалізованого підприємства “Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами”;

удосконалення системи поводження з радіоактивними відходами на державному спеціалізованому підприємстві “Об’єднання “Радон”;

удосконалення та впровадження системи поводження з радіоактивними відходами на атомних електростанціях, зокрема мінімізації обсягів їх утворення;

удосконалення існуючих технологій обробки та кондиціонування радіоактивних відходів низької та середньої активності до стану, що

відповідає критеріям приймання їх для зберігання та захоронення у сховищах комплексу “Вектор”;

виконання пошукових та науково-дослідних робіт з метою розроблення новітніх технологій кондиціонування окремих видів рідких радіоактивних відходів;

продовження експлуатації та розвитку першої черги комплексу “Вектор”;

приймання кондиціонованих радіоактивних відходів діючих атомних електростанцій України до існуючих сховищ першої черги комплексу “Вектор”;

проектування та будівництва другої черги комплексу “Вектор”;

виконання комплексу пошукових, оцінних, науково-методичних, дослідницьких і проектувальних робіт з метою вибору майданчиків, потенційно придатних для розміщення сховища радіоактивних відходів на середніх глибинах та геологічного сховища радіоактивних відходів, а також дослідницьких робіт з вибору оптимальної системи інженерних бар’єрів таких сховищ радіоактивних відходів;

виконання пошукових та науково-дослідних робіт з метою виявлення нових ефективних і екологічно безпечних технологій кондиціонування радіоактивних відходів, зокрема високоактивних, для зберігання та захоронення;

створення інфраструктури для безпечного зберігання середньоактивних та високоактивних радіоактивних відходів і підготовки їх до захоронення у сховищі радіоактивних відходів на середніх глибинах та геологічному сховищі радіоактивних відходів;

проектування та будівництва приповерхневих сховищ з використанням сучасних наукових та технологічних досягнень;

поводження з радіоактивними відходами, які утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР, законсервованих сховищ державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання Радон”;

проведення робіт з вилучення та переробки радіоактивних відходів із законсервованих сховищ, переробки рідких радіоактивних відходів, накопичених у місцях провадження діяльності державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”, з метою передачі їх на довготривале зберігання та/або захоронення на комплексі “Вектор”;

розширення міжнародного співробітництва у сфері поводження з радіоактивними відходами.

Виконання Програми передбачається здійснювати протягом 2022—2031 років.

Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Основним результатом виконання Програми стане забезпечення нинішніх та майбутніх поколінь, підвищення рівня захисту життя та здоров'я персоналу, населення та захисту навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, удосконалення системи поводження з радіоактивними відходами, зниження рівня соціально-психологічної напруги, пов'язаної з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, недопущення вчинення актів тероризму та створення сприятливих умов для продовження використання ядерної енергії для виробництва електричної енергії з метою підвищення рівня життя населення.

У сфері захисту навколишнього природного середовища основними результатами виконання Програми буде створення безпечних для людини і навколишнього природного середовища умов поводження з радіоактивними відходами у результаті:

будівництва, введення в експлуатацію, експлуатації сховищ і об'єктів комплексу "Вектор";

виконання робіт з проведення інвентаризації та уточнення даних про кількість радіоактивних відходів у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення;

проведення державної інвентаризації радіоактивних відходів;

проведення реабілітаційних заходів на пунктах тимчасової локалізації радіоактивних відходів, пунктах санітарної обробки транспорту та пунктах зберігання відходів дезактивації, створення додаткових бар'єрів, здійснення радіаційно-дозиметричного контролю, моніторингу навколишнього природного середовища та індивідуального дозиметричного контролю персоналу залежно від потенційної небезпеки зазначених пунктів;

виконання робіт з модернізації пунктів захоронення радіоактивних відходів;

перевезення радіоактивних відходів до сховищ комплексу "Вектор";

ліквідації наслідків радіаційної аварії на сховищах № 5, 6 і 7 центрального виробничого майданчика державного спеціалізованого підприємства "Об'єднання "Радон";

виконання комплексу пошукових, оцінних, науково-методичних, дослідницьких і проектувальних робіт з метою вибору майданчиків, потенційно придатних для розміщення сховища радіоактивних відходів на середніх глибинах;

проведення скринінгу території України для вибору найбільш придатних ділянок (трьох альтернативних), в межах яких можливо створення геологічного сховища радіоактивних відходів;

підвищення безпечного поводження з радіоактивними відходами, які утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР, законсервованих сховищ, накопичених у сховищах на пунктах зберігання радіоактивних відходів державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”, вилучення із зазначених сховищ радіоактивних відходів та проведення робіт з оновлення та реабілітації цих територій;

проведення робіт із забезпечення та посилення фізичного захисту на майданчиках спеціалізованих підприємств з поводження з радіоактивними відходами;

виконання комплексу базових науково-методичних та науково-технічних робіт.

Основним економічним результатом виконання Програми стане створення економічно обґрунтованої цілісної системи поводження з радіоактивними відходами шляхом:

будівництва, введення в експлуатацію нових сховищ та об’єктів інфраструктури комплексу “Вектор”, що приведе до зменшення обсягу витрат, пов’язаних із зберіганням радіоактивних відходів на території суб’єктів господарювання, які під час своєї діяльності утворюють такі відходи;

будівництва комплексів з переробки радіоактивних відходів на території суб’єктів господарювання, які під час своєї діяльності утворюють такі відходи;

будівництва комплексу з переробки радіоактивних відходів на комплексі “Вектор” та (у разі потреби) комплексів з їх переробки на пунктах зберігання радіоактивних відходів державного спеціалізованого підприємства “Об’єднання “Радон”;

придбання та/або виготовлення пакувальних комплектів/упаковок і обладнання для кондиціонування, перевезення радіоактивних відходів до сховищ та об’єктів комплексу “Вектор”, зберігання і захоронення.

У соціальній сфері основними результатами виконання Програми є:

створення нових робочих місць;

зменшення соціально-психологічної напруги у суспільстві, яке занепокоєне нерозв’язанням проблеми поводження з радіоактивними відходами;

здійснення заходів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу спеціалізованих підприємств, завдяки чому буде

створено безпечні умови праці та зменшено ризики їх потенційного опромінення.

Затвердження Програми сприятиме вдосконаленню нормативно-правової бази щодо поводження з радіоактивними відходами з урахуванням Директив Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. про запровадження рамок Співтовариства для відповідального та безпечного управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами та 2013/59/Євратом від 5 грудня 2013 р. про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання, дасть змогу розв'язати проблему поводження з радіоактивними відходами, підвищити економічну ефективність системи поводження з радіоактивними відходами, встановити рамкові умови та напрями щодо екологічно безпечного та економічно ефективного поводження з радіоактивними відходами.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних, трудових
ресурсів, необхідних для виконання Програми

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 14810,2 млн. гривень. Фінансування здійснюватиметься за рахунок коштів Державного фонду поводження з радіоактивними відходами та загального фонду державного бюджету, а також міжнародної технічної допомоги, добровільних внесків підприємств, установ, організацій, громадян та інших джерел, не заборонених законодавством. Зазначений орієнтовний обсяг може бути змінено під час розроблення проекту Програми.

Щорічний обсяг видатків на передбачені Програмою заходи коригується Кабінетом Міністрів України згідно із законом про Державний бюджет України на відповідний рік і пріоритетами Програми.
